

Euroopan unionin toimielimet ja päättöksenteko

Euroopan unionin päätöksenteko ja toimielimet

EUROOPPA-NEUVOSTO

- määrittelee unionin yleiset poliittiset linjat ja tekee tärkeimmät johtajavalinnat
- voi tehdä oikeudellisesti sitovia päätöksiä

★ Puheenjohtaja eli "presidentti"

- johtaa puhetta Eurooppa-neuvoston kokouksissa ja huolehtii työskentelyn johdonmukaisuudesta
- etsii yhteisymmärrystä jäsenvaltioiden kantojen välillä

★ Ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja eli "ulkoministeri"

- huolehtii unionin ulkoisen toiminnan johdonmukaisuudesta
- osallistuu Eurooppa-neuvoston työskentelyyn

EUROOPAN KOMISSIO

- aloiteoikeus
- antaa ehdotuksia EU-laeiksi ja valvoo niiden noudattamista

★ Puheenjohtaja

- on Eurooppa-neuvoston jäsen

TOIMEENPANO-VALTA

EUROOPAN PARLAMENTTI

- säätää lakeja yhdessä neuvoston kanssa
- vahvistaa komission ja "ulkoministerin" valinnan

★ Puhemies

- johtaa puhetta täysistunnoissa

Kansalaiset

valitsevat parlamentin edustajat joka viides vuosi.

LAINSÄÄDÄNTÖ-VALTA

NEUVOSTO

- säätää lakeja yhdessä Euroopan parlamentin kanssa

★ Puheenjohtaja

Kukin jäsenvaltio johtaa puhetta vuorollaan kuuden kuukauden jaksoina.

Euroopan keskuspankki

Euroopan unionin tuomioistuin

Euroopan tilintarkastustuomioistuin

Linkki: peda.net

Eduskunta osallistuu EU:n päätöksentekoon

**EDUSKUNTA OSALLISTUU
EU:N PÄÄTÖKSENTEKOON**

Eduskunta osallistuu EU:n päätöksentekoon

0:04 / 2:03

EU lait

EU-LAINSÄÄDÄNNÖN KOLME KESKEISTÄ VÄLINETTÄ

1. Asetus

sovelletaan sellaisenaan
kaikissa jäsenmaissa

3. Päätös

sitova velvoite niille,
joille se on osoitettu

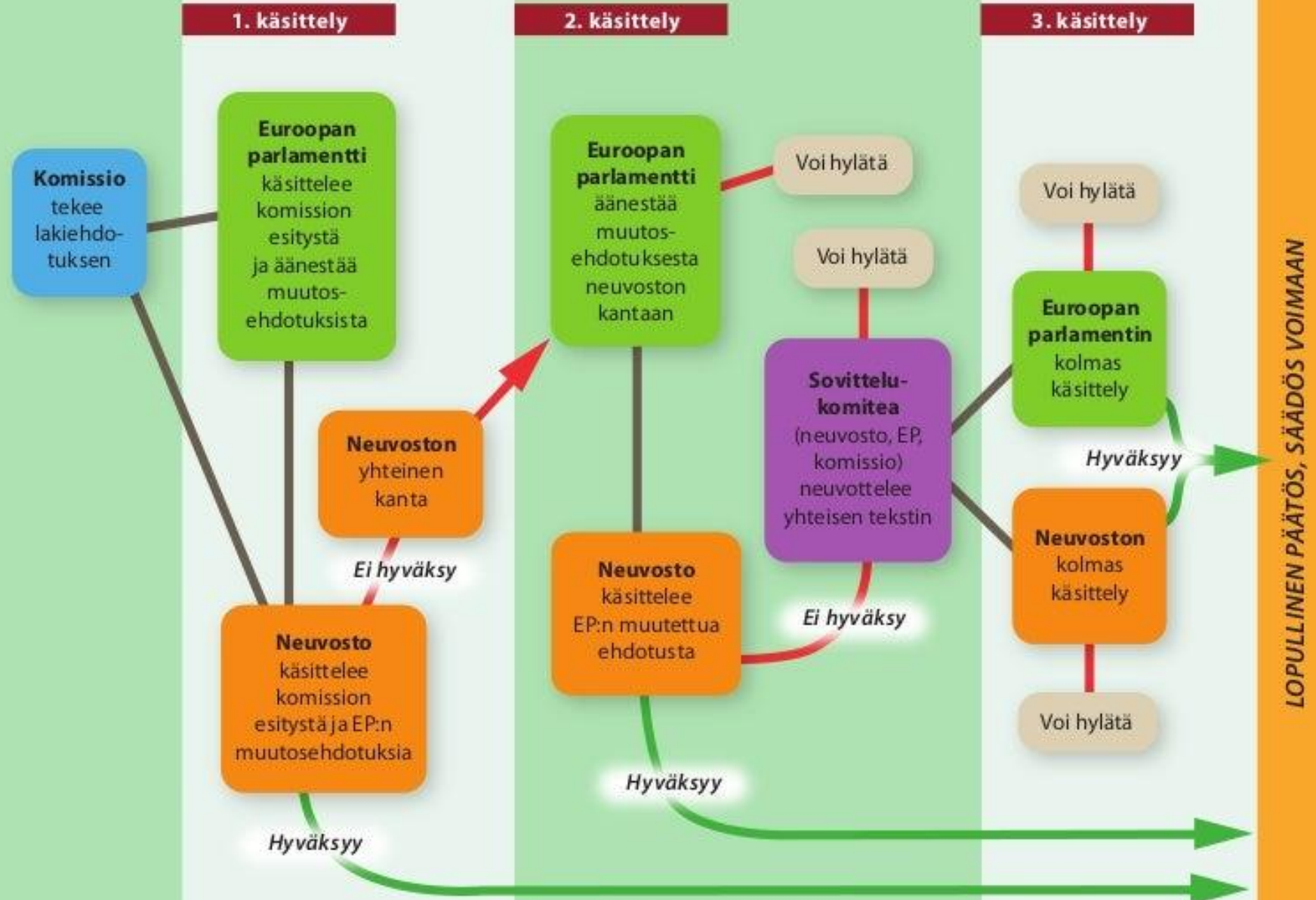
2. Direktiivi

lainsäädäntöohje kansalliseen
lainsäädäntöön

Säädöstyypit

1. **Asetus:** sitovat heti unionin jäsenvaltiota kansalaisineen, ylikansallista oikeutta, kansalliset lait eivät saa olla ristiriidassa (muutettava heti)
 - * Maatalous- ja kilpailupolitiikassa
2. **Direktiivi:** tavoite yhdenmukaistaa lainsäädäntöä. Velvoittaa toteuttamaan kansallisesti direktiivin tavoitteen, valtio saa päättää muodon, tavan ja keinon. Toteuttamiseen määräaika.
3. **Päätös:** Täydentävät asetuksia ja direktiivejä.
 1. Koskevat yksittäistapauksia. Jäsenvaltioita sitovia. (Ministerineuvoston päätös ottaa Romania ja Bulgaria EU-jäseneksi)
4. **Suositus**
5. **Lausunto**

TAVANOMAINEN LAINSÄÄTÄMISJÄRJESTYS

EUROOPPA-NEUVOSTO, maiden johtajat ja komission puheenjohtaja

Poliittiset periaatteet

EUROOPAN KOMISSIO Komissaarit

- Tekee lakiehdotukset
- Panee päätökset täytäntöön

EUROOPAN PARLAMENTTI Edustajat

- Päättää EU-lait neuvoston kanssa
- Hyväksyy EU-budjetin

MINISTERINEUVOSTO Ministerit

- Päättää EU-lait parlamentin kanssa
- Vahvistaa kansainväliset sopimukset

Päätösten toteutus

Budjetti, lait

Valvoo

EUROOPAN UNIONIN TUOMIOISTUIN

EU:n säädösvalmistelu, EU:n keskeisimmät toimielimet

EUROOPAN KOMISSIO

- aloitteentekijä
- toimeenpanovallan käyttäjä
- EU-oikeuden noudattamisen valvoja
- edustaa EU:n yleistä etua
- 28 jäsentä eli komissaaria (puheenjohtaja, 7 varapuheenjohtajaa ja 20 ”rivikomissaaria”)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

- päätöksentekijä, lainsäätäjä (yleensä Euroopan parlamentin kanssa)
- 28 jäsenvaltion edustajat, puheenjohtajavaltiota keskeinen asema
- päätökset äänten yksinkertaisella enemmistöllä, määräenemmistöllä tai yksimielisesti

EUROOPAN PARLAMENTTI (EP)

- lainsäätäjä neuvoston kanssa
- järjestäytynyt poliittisiin ryhmiin
- 751 jäsentä, jotka valitaan suorilla vaaleilla joka viides vuosi (kolmetoista Suomesta)

Lainsäädännön vaiheet: menettelytavat

* 1. Tavallinen lainsäätämisyjärjestys

- * Lissabonin sopimuksen myötä lisätty, esisijainen tapa
- * Parlamentti ja ministerineuvosto tasavertaisia

* 2. Hyväksyntämenettely

- * **Parlamentin puoltava lausunto tarvitaan** (uudet jäsenet, kv.sopimukset, komission pj, jäsenvaltion rankaiseminen perusoikeuskysymyksissä, ministerineuvosto päättää, parlamentti hyväksyy/hylkää)

* 3. Kuulemismenettely

- * Kun ministerineuvostolta vaaditaan yksimielisyyttä (verotus, ulko- ja turvallisuus, sos.pol) sekä kilpailu- ja maatalous.
- * Lausunto, joka voi vaikuttaa komissioon (voi muuttaa ehdotustaan)
- * **Parlamentti ei voi estää ministerineuvostoa päättämästä asiaa** komission esityksen mukaisesti.

Mitä Lissabonin sopimus muutti 2009?

- * **EU:n demokraattisuutta ja avoimuutta lisättiin**
 - * Parlamentin asema
 - * Julkisuus
- * **EU:n tehokkuutta parannetaan yksinkertaistamalla työskentelymenetelmiä ja äänestysääntöjä**
 - * Tavanomaisen lainsäädäntöjärjestelmän käyttö lisääntyi
 - * Määräenemmistöpäätökset
- * **EU-presidentti ja ulkoasioiden korkea edustaja**
- * **Eurooppa-neuvostosta oikeushenkilö eli virallinen toimielin.**

Lissabonin sopimuksessa kirjattiin Euroopan unionin arvot

- * Ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, demokratia, tasa-arvo, oikeusvaltio ja vähemmistöjen oikeudet.
- * Keskeistä on yhteiskuntien moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.
- * Päämääränä on edistää rauhaa, arvoja ja kansojen hyvinvointia.